

**การศึกษาวิธีการปฏิบัติที่ดีของการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ระหว่างปีการศึกษา 2549-2553
Good Practice for Reducing the Dropout of Students from Kasetsart University,
Kamphaeng Saen Campus between 2006-2010 Academic Year**

สมเกียรติ ไทยปรีชา¹

Somkiat Thaipreecha¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัย/สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน 2) เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ดีของการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่ออกกลางคัน ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2549-2553 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน คณาจารย์ผู้สอนคณะต่างๆ และผู้บริหารและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและกิจการนิสิต โดยทุกกลุ่มได้มาจากการสุ่มเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ (Focus group) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อปัจจัย/สาเหตุการออกกลางคัน ด้านปัจจัยส่วนตัวนิสิตพบว่า ความกังวลในเรื่องต่างๆ ของนิสิต ด้านทัศนคติต่อหลักสูตร พบว่านิสิตต้องการเลือกเรียนในหลักสูตร/สาขาวิชาที่ดีกว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอน พบว่านิสิตไม่ชอบเรียนในบางรายวิชา และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา พบว่ากิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการศึกษา เป็นปัจจัย/สาเหตุของการออกกลางคันมากที่สุดในแต่ละด้าน โดยในภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับน้อย สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย/สาเหตุการออกกลางคัน ด้านปัจจัยด้านนิสิต พบว่าคุณภาพของนิสิตที่รับเข้ามามีผลต่อการออกกลางคัน ปัจจัยด้านอาจารย์ พบว่า นิสิตไม่มาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ ปัจจัยด้านหลักสูตร พบว่าหลักสูตรไม่ตรงกับความต้องการของนิสิต และปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย พบว่ากิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการศึกษา เป็นปัจจัย/สาเหตุของการออกกลางคันมากที่สุดในแต่ละด้าน โดยในภาพรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีโดยรวมได้ 4 ประการ ได้แก่ 1) สร้างกลไกบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับนิสิต เพื่อเข้าใจในสภาพความเป็นจริงของตนเองและสังคม 2) พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้อาจารย์เข้าใจหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ 3) ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการรับเข้าในเชิงรุก และ 4) พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

¹ กองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จ.นครปฐม 73140

Educational Services Division (Kamphaeng Saen), Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom 73140

ด้านกิจกรรมของนิสิตให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนและส่งเสริมบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยให้
เอื้ออำนวยต่อการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the factors causing dropouts of students from Kasetsart University, Kamphaeng Saen campus and 2) to identify good practices for reducing the dropout rates of students from Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus. The sample consisted of undergraduate students who dropped out between 2006-2010 academic year and instructors and university administrators involved in education and student affairs which were chosen by the purposive techniques. The two instruments used in the research were questionnaires and focus groups designed to collect students' and instructors' opinions. Statistical analysis was employed using percentages, means, and standard deviation.

The findings are indicated as follows. According to students, there were four factors that caused dropouts which included: personal factors including nervousness of attitude, curriculum factors, instructor or teaching method factors, and the related-to-university factor which was related to the number student affairs impacting the students' status. Most causes of dropouts were in the middle degree and all factors was responsible to a lesser degree. In the instructors' opinions, there were four factors that caused dropouts which consisted of: the student factor relating to the students' quality of admission, instructor factor relating to lack of contact between students and advisors, the curriculum not meeting the students' needs, and the numbers of student affairs which impacted the students' status. Most causes of dropout were in the middle degree.

Good practices for reducing the number of student dropouts from Kasetsart University, Kamphaeng Campus is summarized as follows: 1) create a mechanism to cultivate desirable traits in students to help them understand the reality of self and society. 2) develop an effective advisory system which understands the function and role of the advisor by utilizing information technology. 3) update the program or curriculum to modernize and meet the needs of the labor market, improve public relations, and improve proactive admission methods. 4) develop a system to manage student affairs which is consistent with learning and teaching, and will enhance the educational environment within the university.

Key Words : dropout, university good practices

E-mail : kpsst@ku.ac.th

คำนำ

การจัดการศึกษาของประเทศนับว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง การศึกษาเป็นการลงทุนใช้จ่ายทาง
การศึกษาทั้งด้าน กำลังคน งบประมาณ และอุปกรณ์ อันก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตของประเทศในส่วนรวม การ

ลงทุนทางการศึกษานั้นต้องใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมหาศาล เพื่อให้มีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้าการลงทุนทางการศึกษาได้ผลไม่คุ้มค่า ไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นั้นแสดงให้เห็นว่าการลงทุนนั้นเป็นการสูญเปล่าทางการศึกษา การศึกษาระดับอุดมศึกษาได้สนองตอบต่อสังคมไทยในระดับที่น้อยมากจากการสำรวจกลุ่มประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปการศึกษาระดับอุดมศึกษามีเพียงร้อยละ 11.60 ของตลาดแรงงานเท่านั้น หากจะเพิ่มให้เป็นร้อยละ 20 จะต้องทำให้มีผู้เรียนระดับปริญญาตรีอีกกว่า 6 ล้านคน ปัญหาที่พบจากตลาดแรงงานผู้ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษามีงานทำเพียง 1 ใน 3 เท่านั้น จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มที่เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเหตุและปัจจัยมากมายที่เป็นผลให้ผู้ไม่สามารถศึกษาต่อจนจบหลักสูตรระดับปริญญาตรีได้ ทำให้เกิดปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาบางส่วน การออกกลางคันเป็นสาเหตุในการก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายทั้งในแง่ส่วนตัว และงบประมาณของรัฐ การออกกลางคันมีเป็นจำนวนมาก จะส่งผลทำให้สัดส่วนประชากรที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ และผลตอบแทนต่ำอยู่ในสัดส่วนที่มากส่งผลให้รายได้ของประชากรลดน้อยลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง (Rumberger, 1987)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นสถาบันการศึกษาซึ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและเป็นอาชีพหลักของคนไทย จากการจัดการเรียนการสอนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2549-2553) ได้เกิดปัญหาการศึกษาไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด และการออกกลางคันของนิสิตเป็นจำนวนมากพอสมควร โดยนิสิตระหว่างปีการศึกษา 2549-2553 มีจำนวน 10,509 คน และมีนิสิตที่พ้นสภาพหรือออกกลางคันจำนวน 1,377 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 ของนิสิตที่ศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ รวมทั้งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของประเทศด้วยเช่นกัน เช่นเดียวกับสาเหตุการลาออกและการพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องมาจากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานไม่ดีพอ ขาดความขยัน ไม่ชอบสาขาที่ได้รับการคัดเลือก ทำกิจกรรมมากเกินไป และขาดผู้นำด้านการวางแผนการเรียน (สุทัศน์ ชันเลข, 2549)

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัย/สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน 2) เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ดีของการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุ/องค์ประกอบที่ส่งผลการออกกลางคันของนิสิตระหว่างปีการศึกษา 2549-2553 เพื่อจะได้หาแนวทางการปฏิบัติที่ดีของการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ทั้งส่วนของนิสิตและส่วนของอาจารย์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อหาสาเหตุ/ปัจจัยการออกกลางคัน พร้อมทั้งจัดประชุมสัมมนากลุ่ม (Focus group) เพื่อหาวิธีการปฏิบัติที่ดีในการลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. นิสิตระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีที่มีสถานพินิจหรือออกกลางคัน ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2549-2553 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 1,108 คน และกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน โดยเทียบจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970) แล้วใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง
2. คณาจารย์ผู้สอนคณะต่างๆ จำนวน 193 คน ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง
3. ผู้บริหารและคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาและกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 10 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำฐานข้อมูลประวัตินิสิต ที่อยู่สำหรับการติดต่อ และสถานภาพของนิสิตที่พินิจสถานภาพการเป็นนิสิต ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วส่งแบบสอบถามที่จัดทำเรียบร้อยแล้วให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 293 ชุด โดยได้ติดแสตมป์ พร้อมชื่อ-ที่อยู่ของผู้วิจัยที่ด้านหลังของแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนทางไปรษณีย์ในระยะเวลาที่กำหนด และได้รับการส่งกลับคืนมาทั้งสิ้นจำนวน 97 ชุด และใช้แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จำนวน 193 คน เมื่อได้ผลการศึกษาสาเหตุ/ปัจจัยการออกกลางคันของนิสิตแล้ว ได้นำผลการวิจัยมาเสนอในการสัมมนา กลุ่ม (Focus group)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนการสัมมนากลุ่มได้จัดกลุ่มประเด็นตามปัจจัยของการออกกลางคันและนำเสนอเป็นรายงานวิจัยที่เป็นแนวทางปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติที่ดีของการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ทั้งส่วนของนิสิตและส่วนของอาจารย์ ดังแสดงผลสรุปในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนิสิต แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสรุปตามความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับ ปัจจัยของการออกกลางคันเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นจากมากไปน้อย 10 อันดับ

ลำดับของสาเหตุ/ปัจจัยการออกกลางคันของนิสิต	X	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความกังวลใจในเรื่องต่างๆ ของนิสิต	3.18	1.29	ปานกลาง
2. นิสิตไม่ชอบเรียนในบางรายวิชา	3.16	1.22	ปานกลาง
3. ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน	2.96	2.36	ปานกลาง
4. ข้อสอบมีความยากเกินไป	2.95	1.24	ปานกลาง
5. นิสิตขาดการวางแผนการเรียนที่ดี	2.93	1.20	ปานกลาง
6. การสอบแต่ละครั้งนิสิตขาดการเตรียมตัวที่ดี	2.92	1.36	ปานกลาง
7. นิสิตขาดผู้ให้คำปรึกษาด้านการเรียน	2.88	1.27	ปานกลาง
8. การขาดความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต	2.86	1.11	ปานกลาง
9. กิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการเรียน	2.82	1.27	ปานกลาง
10. กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สนองต่อความต้องการของนิสิต	2.73	1.19	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงสาเหตุ/ปัจจัยของการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยสรุปตามความคิดเห็นของนิสิตตามสาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้นิสิตต้องออกกลางคันอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ คือ ความกังวลใจในเรื่องต่างๆ ของนิสิต (ปัจจัยด้านส่วนตัวนิสิต) คือ นิสิตไม่ชอบเรียนในบางรายวิชา (ปัจจัยด้านการเรียนการสอน) ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียน (ปัจจัยด้านส่วนตัวนิสิต) ข้อสอบมีความยากเกินไป (ปัจจัยด้านการเรียนการสอน) นิสิตขาดการวางแผนการเรียนที่ดี (ปัจจัยด้านการเรียนการสอน)

สาเหตุ/ปัจจัยรองลงมาที่ทำให้นิสิตต้องออกกลางคันใน 5 อันดับถัดไป ได้แก่ การสอบแต่ละครั้งนิสิตขาดการเตรียมตัวที่ดี (ปัจจัยด้านการเรียนการสอน) นิสิตขาดผู้ให้คำปรึกษาด้านการเรียน (ปัจจัยด้านการเรียนการสอน) การขาดความเชื่อมั่นในตนเองของนิสิต (ปัจจัยด้านส่วนตัวนิสิต) กิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการเรียน (ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา) และกิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สนองต่อความต้องการของนิสิต (ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา)

ตารางที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสรุปตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ เกี่ยวกับสาเหตุ/ปัจจัยของการออกกลางคันเรียงลำดับจากระดับความคิดเห็นจากมากไปน้อย 10 อันดับ

ลำดับของสาเหตุ/ปัจจัยการออกกลางคันของนิสิต	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คุณภาพของนิสิตที่รับเข้ามามีผลต่อการออกกลางคัน	4.14	1.05	มาก
2. พื้นฐานความรู้เดิมของนิสิตมีไม่เพียงพอ	3.92	1.12	มาก
3. ความตั้งใจของนิสิต มีผลต่อการออกกลางคัน	3.68	1.23	มาก
4. วิธีการเรียนของนิสิต เช่น การไม่เตรียมตัวก่อนเรียน มีผลต่อการออกกลางคัน	3.67	1.23	มาก
5. นิสิตออกกลางคัน เพราะฐานความรู้ไม่เพียงพอ	3.49	1.26	ปานกลาง
6. นิสิตออกกลางคัน เพราะเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ได้สมัครใจ	3.32	1.27	ปานกลาง
7. นิสิตไม่มาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์	3.32	1.15	ปานกลาง
8. เจตคติต่อสาขาวิชาที่เรียน	3.25	1.15	ปานกลาง
9. นิสิตออกกลางคัน เพราะเกิดความท้อแท้เพราะได้คะแนนต่ำ	3.24	1.21	ปานกลาง
10. กิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการเรียน	3.10	1.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 แสดงสาเหตุ/ปัจจัยของการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยสรุปตามความคิดเห็นของอาจารย์ตามสาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตต้องออกกลางคันอยู่ในระดับมากได้แก่ คุณภาพของนิสิตที่รับเข้ามามีผลต่อการออกกลางคัน (ปัจจัยด้านนิสิต) พื้นฐานความรู้เดิมของนิสิตมีไม่เพียงพอ (ปัจจัยด้านนิสิต) ความตั้งใจของนิสิต มีผลต่อการออกกลางคัน (ปัจจัยด้านนิสิต)

สาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตต้องออกกลางคันอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ นิสิตออกกลางคัน เพราะฐานความรู้ไม่เพียงพอ (ปัจจัยด้านนิสิต) นิสิตออกกลางคัน เพราะเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ได้สมัครใจ (ปัจจัยด้านนิสิต) นิสิตไม่มาปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ (ปัจจัยด้านอาจารย์) เจตคติต่อสาขาวิชาที่เรียน (ปัจจัยด้านนิสิต) นิสิตออกกลางคัน เพราะเกิดความท้อแท้เพราะได้คะแนนต่ำ (ปัจจัยด้านนิสิต) และกิจกรรมนิสิตมีมากเกินไปส่งผลกระทบต่อการเรียน (ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัย)

สำหรับแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน สรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดีโดยรวมได้ 4 ประการตามปัจจัยตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิธีการปฏิบัติที่ดีในการลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

<p>ปัจจัยส่วนตัวของนิสิต</p> <p>สร้างกลไกบ่มเพาะลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ให้กับนิสิต เพื่อเข้าใจในสภาพความเป็นจริงของตนเองและสังคม</p>	<p>ปัจจัยด้านอาจารย์และด้านการเรียนการสอน</p> <p>พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้อาจารย์เข้าใจหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้</p>
<p>ปัจจัยด้านหลักสูตร</p> <p>ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการรับเข้าในเชิงรุก</p>	<p>ปัจจัยด้านมหาวิทยาลัยและด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา</p> <p>พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านกิจกรรมของนิสิตให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน และส่งเสริมบรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษ</p>

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นที่น่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตมีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตต้องออกกลางคัน ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านการเรียนการสอน นิสิตคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุ/ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการออกกลางคันหรือพ้นสภาพการเป็นนิสิต ในองค์ประกอบปัจจัยด้านการเรียนการสอนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นิสิตไม่ชอบเรียนในบางรายวิชา สอดคล้องกับการศึกษาของบรรจง โอบารี (2546) ที่ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ ปัจจัยด้านการเรียน เนื่องจากนิสิตไม่ถนัดไม่สาขาวิชาที่เรียนและคิดว่าไม่เหมาะสมกับตนเอง ข้อสอบมีความยากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อารี ผสานสินธุวงศ์ (2550) กล่าวว่า สาเหตุของการออกกลางคันของนักศึกษา มาจากอาจารย์ออกข้อสอบยากเกินไป และนิสิตขาดการวางแผนการเรียนที่ดี การสอบแต่ละครั้ง นิสิตขาดการเตรียมตัวที่ดี นิสิตขาดผู้ให้คำปรึกษาด้านการเรียน นิสิตใช้เวลาเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรมากเกินไป ส่วนแล้วแต่เป็นสาเหตุ/ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนิสิต

2. จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุ/ปัจจัยที่ทำให้ นิสิตต้องออกกลางคัน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านนิสิต สำหรับอาจารย์มีความคิดเห็นว่าเป็นสาเหตุ/ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการออกกลางคันหรือพ้นสภาพการเป็นนิสิต ในองค์ประกอบปัจจัยด้านนิสิตเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคุณภาพของนิสิตที่รับเข้ามามีผลต่อการออกกลางคัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาพร อัครวิโรจน์ (2549) กล่าวว่า อาจารย์ร้อยละ 93.33 ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของนักศึกษาที่รับเข้ามา เป็นสาเหตุที่ทำให้ นักศึกษาออกกลางคัน และไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพราะนักศึกษาส่วนมากมีพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ ไม่สามารถปรับรูปแบบการเรียนให้เข้ากับระดับอุดมศึกษาได้ ต้องใช้ระยะเวลาในการทำความเข้าใจนานกว่าปกติ นักศึกษาที่รับเข้าเรียนในสถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ปรากฏว่ามีส่วนใหญ่มองไม่ได้เลือกเป็นอันดับแรกแต่เลือกเป็นอันดับรองทำให้นักศึกษามีคุณภาพด้อยกว่านักศึกษาที่เรียนในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ สำหรับพื้นฐานความรู้เดิมของนิสิตมีไม่เพียงพอ สุภาพร อัครวิโรจน์ ยังได้กล่าวว่า อาจารย์ร้อยละ 60.00 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา เป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพราะนักศึกษามีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่นักศึกษามีปัญหาในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาทางเทคโนโลยี อีกทั้งนักศึกษายังขาดการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองรวมถึงวิธีการเรียนในระดับพื้นฐานเดิมกับการเรียนในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างกันมาก นักศึกษาจำเป็นต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจและปรับตัวมากขึ้น และความตั้งใจของนิสิตมีผลต่อการออกกลางคัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพร อัครวิโรจน์

อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของอาจารย์เห็นว่าคุณภาพของนิสิตมีผลต่อการเรียนและการออกกลางคัน ในการสัมมนากลุ่ม (focus group) จึงได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับพื้นฐานของนิสิตตั้งแต่แรกเข้า โดยจัดสอนเสริมหรือสอนพิเศษให้กับกลุ่มนิสิตที่มีปัญหาด้านการเรียน โดยให้นิสิตช่วยสอน (TA) เป็นผู้สอนในลักษณะที่ช่วยน้องตัว ทั้งนี้ นิสิตช่วยสอนจะต้องได้รับการแนะนำวิชาหรือแบบฝึกหัดจากอาจารย์ประจำวิชาก่อน เพื่อจะได้สอนไปในทิศทางเดียวกันและตรงกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และเสนอแนะว่าควรมีการเก็บคะแนนในการทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนให้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้นิสิตมีความตั้งใจเรียน และเข้าชั้นเรียนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการผันสภาพการเป็นนิสิตได้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยสถาบันในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยการหาแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อลดปัญหาการออกกลางคันของนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน โดยได้รับการสนับสนุน ความอนุเคราะห์และให้คำปรึกษาแนะนำจากรองอธิการบดีวิทยาเขตกำแพงแสน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและวิเทศสัมพันธ์ และผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา (กำแพงแสน) จึงทำให้การศึกษามีผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี พร้อมทั้งได้รับทุนสนับสนุนจากกองบริการการศึกษา (กำแพงแสน)

เอกสารอ้างอิง

- บรรจง โอฟารี และคณะ. 2546. รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเข้าศึกษาและการออกกลางคัน ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ, พัทลุง.
- สุทัศน์ ชันเลข. 2549. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง สาเหตุการลาออกและการผันสภาพการเป็นนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุภาพร อัครวิโรจน์. 2549. รายงานการวิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันและไม่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.
- อารี ผสานสินธุวงศ์. 2550. รายงานการวิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตมหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.

- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities."
Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610; August, 1970.
- Rumberger, Russell W. 1987. A Review of Issues and Evidence Review of Education Research
Summer. New York : High School Dropouts .p.57, 101-121.